

14 Von der Dunk was het met de opvatting van Blom terecht niet eens. Hij wees op de beleving van de oorlog met zijn smadelijke bezettingstijd als een diep insnijdende gebeurtenis, die diepe wonden had geslagen en waaruit het Nederlandse volk als herboren tevoorschijn was gekomen. Zelf sloot ik mij bij die mening aan.⁵ Blom ver-
 waarloosde ook in latere artikelen en in een aantal schoolboeken, waaraan hij zijn medewerking verleende, naar mijn idee de rol van
 het verzet en onderschatte vooral de omvang en de vroege inzet er-
 van. Anjerdag 1940 bood in de vele protestuitingen, vooral in de grote
 steden in het westen van het land, een eerste overduidelijk teken van
 de anti-Duitse gezindheid van het Nederlandse volk op een zeer vroeg
 moment in de bezetting. Er zouden er nog vele volgen.

Blom was ook van mening, dat de in de oudere geschiedschrijving
 over de bezettingstijd door prof. dr. J. Presser en prof. dr. L. de Jong
 gebruikte typering 'goed' en 'fout' in feite maar beter niet meer
 gebruikt konden worden, dat althans hieraan veel minder betekenis
 zou moeten worden gehecht dan men dat tijdens de oorlog had ge-
 daan. Natuurlijk, er waren wat collaborateurs, de zogenaamde 'fou-
 ten', geweest en een aantal verzetsmensen, de zogenaamde 'goeden'.
 Maar de overgrote meerderheid wist amper wat er gebeurde, koos
 voor geen van beide kanten en kon dus alleen maar als neutraal of
 'grijs' worden getypeerd. Deze typering is sindsdien gemeengoed
 geworden. Ondanks de kritiek van deze of gene zijde zijn Bloms stel-
 lingen algemeen aanvaard en zijn zij deel gaan uitmaken van wat de
 canon van de Nederlandse geschiedschrijving zou kunnen worden
 genoemd.⁶

Blom heeft zo zeer school gemaakt, dat vele navolgers voortdurend
 poogden aan te sluiten bij zijn beide hoofdstellingen met betrekking
 tot de oorlogsgeschiedenis. Het merkwaardige was, dat vele geschied-
 schrijvers van bepaalde facetten van de bezettingsgeschiedenis in de
 praktijk van hun onderzoek vaak tot heel andere conclusies dan Blom
 moesten komen. Met welk terrein van de samenleving zij zich ook
 maar bezighielden, met de sport, met film, cabaret, toneel, literatuur,
 pers, muziek, de beeldende kunsten, de bouwwereld, de gezond-
 heidszorg, de criminaliteit, kortom allerlei aspecten van het zoge-
 naamde dagelijkse leven, steeds werden zij geconfronteerd met het
 fenomeen goed en fout en werden zij door de feiten gedwongen een
 bepaalde cesuur aan te brengen in de geschiedenis van het door hen